Regional oversikt over tilbudsstruktur og dimensjonering

Indre Agder

Indre Agder har en stabil elevtallsutvikling både i planperioden og i et lengre perspektiv fram mot 2040. Dette skiller regionen fra store deler av fylket, hvor det forventes en betydelig nedgang i elevtallet. Regionen består av Setesdal videregående skole med avdelingene på Hornnes, Valle og Hovden, som samlet spiller en viktig rolle i å sikre et tilgjengelig og desentralisert opplæringstilbud i distriktene.

Høringsinnspillene fra kommuner, skoler, fagforeninger og næringsliv viser bred støtte til å opprettholde en bred og desentralisert tilbudsstruktur i regionen. Regionen er kjennetegnet av en tydelig yrkesfaglig profil, som i stor grad samsvarer med det lokale og regionale kompetansebehovet.

På bakgrunn av forventet elevutvikling, næringslivets kompetansebehov og dagens skolestruktur vurderes tilbudsstrukturen og dimensjoneringen i regionen som godt tilpasset. Det foreslås derfor ingen vesentlige endringer i tilbud eller kapasitet i planperioden. Flere høringsinnspill understreker samtidig betydningen av å videreutvikle voksenopplæringen i regionen, slik at den i enda større grad kan møte framtidige kompetansebehov og bidra til livslang læring.

Følgende mindre endringer i tilbud og dimensjonering foreslås:

- Vg2 tømrer gjøres søkbart og er dimensjonert med en halv klasse for høsten 2027 på Setesdal Vgs.
- Fylkeskommunedirektøren foreslår å igangsette et utredningsarbeid knyttet til etablering av droneoperatørfaget.

Følgende høringsinnspill vi ikke endrer i dimensjonering:

- Det vurderes å ikke være grunnlag for Vg1 håndverk, design og produktutvikling på Setesdal Vgs. Tilbudet finnes i dag ved Sam Eyde Vgs. og har få søkere.
- Fylkeskommunedirektøren ønsker ikke å etablere salg, service reiseliv på Setesdal videregående skole på nåværende tidspunkt da elevgrunnlaget anses som for lite.

Vurdering Vestre Agder

Vestre Agder har en bred og variert tilbudsstruktur med et omfattende utdanningstilbud. Regionen består av Byremo videregående skole, Sirdal videregående skole, Eilert Sundt videregående skole (avdeling Farsund og Lyngdal) og Flekkefjord videregående skole (avdeling Flekkefjord og Kvinesdal).

Regionen forventes å få en reduksjon i elevtallet i planperioden, men nedgangen vurderes som relativt moderat de neste fire skoleårene. På lengre sikt viser prognosene en mer betydelig reduksjon fram mot 2040, noe som vil kunne medføre behov for tilpasninger i tilbudsstruktur og

dimensjonering over tid.

På bakgrunn av forventet elevutvikling, næringslivets kompetansebehov og dagens skolestruktur vurderes tilbudsstrukturen og dimensjoneringen i regionen som godt tilpasset. Det anses derfor ikke å være behov for vesentlige endringer i tilbud eller kapasitet i planperioden. Flere høringsinnspill har samtidig understreket betydningen av fleksible opplæringstilbud for voksne, særlig i Listerregionen hvor det ikke finnes en egen kompetanseskole vest for Mandal. Fylkeskommunen er dessuten bedt om å vurdere opprettelse av Vg2 transport og logistikk ved Flekkefjord videregående skole. Denne vurderingen omtales nærmere i den programspesifikke gjennomgangen av utdanningstilbudene.

Følgende mindre endringer i tilbud og dimensjonering foreslås:

- Vg1 helse og oppvekstfag dimensjoneres opp med en klasse på Eilert Sundt Vgs. Mens skolen faser ut Helse og oppvekstfag med studieforberedende 3-årig løp.
- Vg2 tømrer, rørlegger, betong og mur, og klima, energi og miljøteknikk er søkbare for høsten 2027 på Eilert Sundt Vgs.
- Vg2 tømrer gjøres søkbart høsten 2027 på Flekkefjord Vgs.
- Vg2 Salg, service og reiseliv gjøres søkbart på Flekkefjord Vgs.

Følgende høringsinnspill vi ikke endrer i dimensjonering:

- Dimensjoneringen av frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign på Eilert Sundt blir stående som vedtatt, men vil bli vurdert redusert i justeringssak hvis søkertallet tilsier det.

Vurdering av opprettelse av Vg2 Transport og logistikk ved Flekkefjord videregående skole

I forbindelse med behandlingen av fireårig tilbudsstruktur vedtok Hovedutvalg for utdanning og folkehelse 26. november 2025 at Vg2 Transport og logistikk vest i Agder ikke skulle lyses ut. Hovedutvalget vedtok samtidig at tiltaket skulle vurderes på nytt i tilbudsstruktursaken for skoleåret 2027/2028. Fylkeskommunedirektøren ble i tillegg bedt om å initiere dialog med næringslivet i Kvinesdal og omegn om muligheten for å opprette tilbudet ved studiested Kvinesdal. På denne bakgrunn er det gjennomført en nærmere vurdering av grunnlaget for å etablere Vg2 Transport og logistikk ved Flekkefjord videregående skole.

Næringslivets behov og tilgang til læreplasser

Dialog med opplæringskontor, næringslivsorganisasjoner og bedrifter viser at det er et dokumentert behov for fagarbeidere innen transport- og logistikkfaget i vestre Agder. Bransjen peker på utfordringer med rekruttering, samtidig som flere virksomheter melder om gode muligheter for læreplasser i årene fremover. Behovet gjelder både transport- og logistikkrelaterte fag, og strekker seg også inn mot tilgrensende områder i Rogaland.

Tilbakemeldingene tilsier at et nytt tilbud vil kunne bidra til å dekke et reelt kompetansebehov i arbeidslivet. Mulighetene for læreplass vurderes som gode, særlig i den vestlige delen av regionen. Dette er et viktig moment, da tilgang til læreplasser er avgjørende for at et yrkesfaglig tilbud skal fungere etter hensikten.

Fagmiljø og skolestruktur

Dersom tilbudet skal etableres vest i Agder, vurderes Flekkefjord videregående skole Avd. Flekkefjord som den mest hensiktsmessige lokaliseringen. Skolen har allerede Vg1 Teknologi- og industrifag og et etablert fagmiljø som gir et bedre grunnlag for å bygge opp og videreutvikle et tilbud innen transport og logistikk. Tilbudet vil kunne dra nytte av eksisterende kompetanse, infrastruktur og samarbeid med lokalt arbeidsliv.

Et sentralt mål i fylkeskommunens arbeid med skole- og tilbudsstruktur er å samle og styrke fagmiljøer framfor å spre tilbud på flere små lokasjoner, i tråd med målsettingene i Regionplan Agder 2030. På denne bakgrunn vurderes Flekkefjord som betydelig bedre egnet enn Kvinesdal for å utvikle et robust og langsiktig fagmiljø innen tilbudet. Flekkefjord har bedre forutsetninger for å bygge opp og videreutvikle fagmiljøet over tid, og det finnes relevante samarbeidsmuligheter gjennom Flekkefjord opplæringssenter og andre lokale aktører. Den vedtatte skolestrukturen innebærer samtidig at begge lokasjonene ved Flekkefjord videregående skole skal opprettholdes.

Søkertall og elevtallsutvikling

Samtidig er elevgrunnlaget knyttet til tilbudet usikkert. Befolkningsprognosene viser at vestre Agder vil oppleve den største nedgangen i antall ungdommer i fylket fram mot 2040, med en forventet reduksjon på 23 prosent. Dette innebærer at konkurransen om elevene vil øke, og at det blir mer krevende å opprettholde små og spesialiserte tilbud over tid.

Erfaringene fra eksisterende tilbud viser også at søkertallene til Vg2 Transport og logistikk er relativt lave og geografisk spredt. Et tilbud i Flekkefjord vil derfor være avhengig av å rekruttere elever fra et større geografisk område, og potensielt også fra Rogaland, for å oppnå tilfredsstillende gruppestørrelser. Selv om dette er mulig, innebærer det en usikkerhet som må tas med i vurderingen. Et nytt tilbud kan også påvirke søkergrunnlaget til eksisterende tilbud i fylket, spesielt på Setesdal videregående skole Avd. Hornnes som allerede har en del søkere fra Lyngdal, Farsund og Kvinesdal. Fordelen med avdelingen i Flekkefjord er at man unngår å ta av for mye av søkergrunnlaget til avdelingen i Hornes, samtidig som man ligger rett ved E18 og helt på grensen til Rogaland, som øker den potensielle søkermassen til tross for nedgang i elevtallene. Men uansett lokasjon vil dette kunne utfordre rekruteringen til de andre skolene i Agder ettersom søkertallene er ganske lave og spredt. Dermed ser dette ut til å være det største usikkerhetsmomentet til en mulig opprettelse av programfaget.

Økonomiske konsekvenser

De økonomiske konsekvensene ved etablering av et nytt tilbud er betydelige. Erfaringer fra oppstart av tilsvarende tilbud viser etableringskostnader på rundt 2 millioner kroner, i tillegg til årlige driftskostnader på nærmere 2 millioner kroner for en mindre elevgruppe. Samlet vil dette kunne innebære kostnader på om lag 4 millioner kroner ved oppstart. Kostnadene må vurderes i lys av fylkeskommunens økonomiske situasjon. I tilbudsstrukturen for 2026 er det vedtatt innsparinger på 12,5 millioner kroner, i tillegg til videreføring av tilsvarende innsparinger fra året før. Samtidig viser budsjettgrunnlaget at yrkesfaglige tilbud generelt har høye kostnader per elev, og at kostnaden øker betydelig dersom elevgruppene blir små.

Samlet vurdering

Vurderingen viser at næringslivet har et reelt og dokumentert behov for kompetanse innen transport og logistikk, og at det finnes gode muligheter for læreplasser i regionen. Dersom tilbudet skal etableres vest i Agder, framstår Flekkefjord videregående skole Avd. Flekkefjord som den klart mest hensiktsmessige lokaliseringen fremfor avdelingen i Kvinesdal. Skolen har de beste forutsetningene

for å bygge opp et robust fagmiljø og tilby en faglig bærekraftig opplæring i tett samarbeid med arbeidslivet.

Samtidig er elevgrunnlaget usikkert, og den forventede nedgangen i ungdomskullene vil gjøre det mer krevende å opprettholde små yrkesfaglige tilbud i årene framover. I tillegg til dette kan det påvirke søkergrunnlaget til de andre skolene i Agder negativt, og opprettelsen av tilbudet i Kvinesdal kan bety at grunnlaget for tilbudet på Setesdal Vgs. forsvinner. Når dette ses i sammenheng med fylkeskommunens økonomiske situasjon og vedtatte innsparingskrav, vurderes det ikke som økonomisk forsvarlig å prioritere oppstart av Vg2 Transport og logistikk på nåværende tidspunkt.

Selv om flere forhold taler for at Flekkefjord kan være en god og framtidsrettet lokalisering for tilbudet, tilsier elevnedgangen og de økonomiske utfordringene at en etablering bør avventes. Administrasjonen vurderer derfor at opprettelse av Vg2 Transport og logistikk i Flekkefjord ikke bør prioriteres nå, men kan vurderes på nytt dersom de økonomiske rammebetingelsene endres.

SAMMENLIGNING AV LOKASJONER

Vg2 Transport og logistikk – Flekkefjord og Kvinesdal

VURDERINGSKRITERIUM	FLEKKEFJORD	KVINESDAL
Næringslivets behov og tilgang til læreplasser		
Skolestruktur og fagmiljø		
Elevtall og søkertall		
Økonomi		

Lindesnesregionen

Lindesnesregionen har en bred og variert tilbudsstruktur med et variert utdanningstilbud, til tross for at regionen kun består av Mandal videregående skole. Regionen forventes å få en betydelig reduksjon i elevtallet de neste fire skoleårene. Nedgangen er relativt gradvis på kort sikt, men prognosene viser en vesentlig sterkere reduksjon fram mot 2040. Selv om utviklingen på lengre sikt vil kunne kreve tilpasninger i tilbudsstruktur og dimensjonering, vurderes det ikke som nødvendig å gjennomføre større endringer i planperioden.

Høringsinnspillene peker på at tilbudsstrukturen og dimensjoneringen ved Mandal videregående skole i hovedsak er godt tilpasset både elevgrunnlaget og næringslivets kompetansebehov. Det foreslås derfor ingen endringer i tilbudet. Samtidig understrekes betydningen av å videreføre det gode samarbeidet mellom skolen, NAV og næringslivet for å sikre gode opplærings- og kvalifiseringsløp for elevene.

Kristiansandsregionen

Kristiansandsregionen har en bred og variert tilbudsstruktur med utdanningsprogram innen de fleste fagområder. Regionen består av Kvadraturen videregående skole, Tangen videregående skole, Kristiansand katedralskole Gimle (KKG), Vågsbygd videregående skole, Søgne videregående skole og Vennesla videregående skole.

Elevtallet forventes å øke noe i starten av planperioden før det stabiliserer seg, og prognosene viser heller ikke vesentlige reduksjoner på lengre sikt. Jfr. 10-årig skolestruktur arbeides det med økning av kapasiteten i regionen, men dette vil ikke være på plass før tidligst 2030. De kommende tre årene vil derfor være kapasitetsmessig krevende for regionens skoler. På bakgrunn av forventet elevtallsutvikling, næringslivets kompetansebehov og dagens skolestruktur vurderes likevel tilbudsstrukturen og dimensjoneringen som godt tilpasset. Det foreslås derfor ingen store endringer i tilbud eller dimensjonering i planperioden.

Følgende mindre endringer i tilbud og dimensjonering foreslås:

- Vg2 helsearbeider Søgne gjøres søkbart høsten 2027.

Følgende høringsinnspill vi ikke endrer i dimensjonering:

- I forhold til vurderingen av Vg2 Kjemiprosess og automasjon på Kvadraturen videregående skole lar man dimensjoneringen stå på nåværende tidspunkt og vurderer eventuell reduksjon i justeringssaken.
- Hvilke programområder innen VG2 helse og oppvekstfag Vågsbygd Vgs. skal ha når nybygg står klart kommer vi tilbake til i neste års tilbudsstruktursak.
- Studiespesialisering på Vågsbygd Vgs. vurderes vedtatt dimensjonering å være korrekt ut ifra søkertall. En økning kan være aktuelt hvis søkertallene tilsier det og vil i så fall justeres i justeringssaken
- På Søgne Vgs. dimensjonerer vi ikke med å øke antall klasser på Vg2 hudpleie.

Region Øst vestre del

Den vestre delen av Øst-Agder har en variert tilbudsstruktur med utdanningsprogram innen de fleste fagområder. Regionen består av Lillesand videregående skole og Grimstad videregående skole. I motsetning til de fleste andre regionene forventes elevtallet å holde seg relativt stabilt, både de neste fire skoleårene og i et lengre perspektiv fram mot 2040.

På bakgrunn av forventet elevutvikling, næringslivets kompetansebehov og dagens skolestruktur vurderes tilbudsstrukturen og dimensjoneringen i regionen som godt tilpasset. Det anses derfor ikke å være behov for vesentlige endringer i tilbud eller kapasitet i planperioden. Fylkeskommunen er samtidig bedt om å vurdere opprettelse av Vg3 maritim elektriker ved Dahlske videregående skole. Dette omtales nærmere i den programspesifikke vurderingen.

Følgende mindre endringer i tilbud og dimensjonering foreslås:

- Vg2 industriteknologi videreføres med to klasser på Dahlske Vgs.
- Dimensjoneringen av studiespesialiserende er satt til 3,5 klasser på Vg1 på Dahlske Vgs.
- Vg3 studiespesialisering videreføres med to klasser på Lillesand Vgs.

Følgende høringsinnspill vi ikke endrer i dimensjonering:

- Vurdering av etablering av barne- og ungdomsarbeider og helseservicefag på Dahlske Vgs. vurderes som uhensiktsmessig da tilbudene finnes på Lillesand Vgs. En eventuell justering av hvilke Vg2 tilbud som skal tilbys innen helse og oppvekstfag i regionen må ses i sammenheng.
- Tilbudet på musikk, dans og drama på Dahlske Vgs. videreføres slik det er i dag.
- Vurdering av etablering av Vg2 helsearbeiderfag vurderes som uhensiktsmessig da tilbudene finnes på Dahlske Vgs. En eventuell justering av hvilke Vg2 tilbud som skal tilbys innen helse og oppvekstfag i regionen må ses i sammenheng.

Vurdering av opprettelse av Vg3 Maritim elektriker ved Dahlske videregående skole

I forbindelse med behandlingen av fireårig tilbudsstruktur 26. november 2025 ba Hovedutvalg for utdanning og folkehelse administrasjonen legge om å gjøre en vurdering av grunnlaget for og kostnadene ved en etablering Vg3 Maritim elektriker ved Dahlske videregående skole med sikte på mulig oppstart fra skoleåret 2027/2028. På denne bakgrunn er det gjennomført en vurdering av forutsetningene for å etablere tilbudet ved Dahlske videregående skole.

Næringslivets behov og tilgang til læreplasser

Det er godt dokumentert at maritim næring har et økende behov for fagarbeidere innen maritim elektro, både på regionalt og nasjonalt nivå. Elektrifisering av fartøy, økt digitalisering, strengere miljøkrav og en aldrende arbeidsstyrke bidrar til et stort framtidig kompetansebehov. Flere lokale rederier på Sørlandet og Maritimt Forum Sør har meldt om behov for både lærlinger og fagarbeidere, og disse vurderer at etterspørselen etter kompetansen vil øke ytterligere de kommende årene. Dette bekreftes også i høringssvarene.

Det finnes i dag ingen lærlinger innen maritim elektro i Agder, og det foreligger heller ingen inngåtte intensjonsavtaler eller andre forpliktende avtaler med lærebedrifter. Fylkeskommunen har imidlertid mottatt dokumentasjon fra flere rederier som viser et tydelig behov for lærlinger, og aktørene har opplyst at de kunne tatt inn flere lærlinger dersom tilbudet ble etablert. NHO påpeker samtidig at det allerede er utfordringer med å skaffe tilstrekkelig antall læreplasser i Agder for elever som har fullført to år innen elektrofagene, og at denne utfordringen kan forsterkes dersom elever fra et nytt Vg3-løp ikke får overgang til lære. Samtidig er det slik at rederiene ikke nødvendigvis tar stilling til hvor i landet elevene kommer fra, bare de har kompetansen som etterspørres. De maritime aktørene vurderer imidlertid at den høye etterspørselen etter arbeidskraft innen fagområdet gjør at det vil være gode muligheter for læreplasser for elever som fullfører Vg3 Maritim elektriker. Samlet sett vurderes det derfor å være et tydelig behov i næringslivet og gode forutsetninger for læreplasser dersom tilbudet etableres.

Fagmiljø og skolestruktur

Dahlske videregående skole framstår som en faglig godt egnet lokalisering for et Vg3-tilbud innen maritim elektro. Skolen har allerede etablerte tilbud innen fagfeltet elektronikk, og besitter et robust fagmiljø som kan danne grunnlag for videre utvikling av utdanningstilbudet.

Et Vg3-tilbud vil være en naturlig videreføring av dagens elektrofaglige løp ved skolen og kan bidra til å styrke det eksisterende fagmiljøet ytterligere. Samarbeidsmulighetene med Fagskolen i Agder trekkes også fram som en betydelig styrke. Tilgang til simulatorer, spesialisert utstyr og kompetanse

kan gi økt faglig kvalitet samtidig som investeringsbehovet reduseres.

Skolestrukturmessig vurderes etableringen som nyansert. Skolestrukturen for videregående opplæring i Agder legger opp til at dagens struktur i Grimstad-Lillesand-regionen videreføres. Tilbudet må derfor etableres innenfor eksisterende bygningsmasse uten nybygg. Skolen påpeker at tanken er at dersom tilbudet opprettes vil det være innenfor skolens allerede eksisterende struktur, men det vil medføre reduksjon av andre tilbud.

Det er vanskelig å se for seg at tilbudet kan etableres tidligere enn tidligst skoleåret 2028/2029, blant annet fordi det vil kreve tid å få nødvendig utstyr og fasiliteter på plass, samt å gjennomføre nødvendig kompetanseutvikling for undervisningspersonalet. Det gjenstår også enkelte avklaringer knyttet til spesialisert utstyr og aktuelle praksisarenaer.

Elevgrunnlag og søkertall

Interessen for utdanningen er betydelig. Agder fylkeskommune kjøper i dag to elevplasser årlig ved vg3 Maritim elektriker ved Færder videregående skole i Vestfold. Antall søkere har i flere år vært høyere dette. Søkertallene har økt fra 10 søkere i 2024 til 15 søkere i 2025 og 17 søkere i 2026. Dette indikerer at det eksisterer et reelt og voksende elevgrunnlag for utdanningen.

Søkertallene viser at flere elever er villige til å flytte eller pendle over store avstander for å gjennomføre utdanningen. Erfaringer fra andre utdanningstilbud viser samtidig at regional tilgjengelighet normalt bidrar til økt gjennomføring og redusert frafall. Et lokalt tilbud vil derfor kunne gjøre utdanningen mer attraktiv for flere elever.

Økonomiske konsekvenser

Etablering av Vg3 Maritim elektriker er beregnet til om lag 2,3 millioner kroner i etableringskostnader knyttet til utstyr. I tillegg kommer årlige kurskostnader på om lag 750 000 kroner, reisekostnader på rundt 100 000 kroner og ordinære driftskostnader på om lag 2,15 millioner kroner per år. Samlet innebærer dette en kostnadsramme på om lag 5,3 millioner kroner ved oppstart.

Selv om samarbeid med Fagskolen i Agder kan redusere enkelte investeringsbehov, vil tilbudet fortsatt være blant de mest kostnadskrevende elektrofaglige tilbudene i fylket. Innenfor dagens økonomiske rammer må enhver opptrapping finansieres gjennom reduksjoner eller omprioriteringer andre steder i tilbudsstrukturen.

Et alternativ som kan vurderes er å søke om å opprette dette som en landslinje, men det er avhengig av godkjenning fra Utdanningsdirektoratet (Udir.) og de andre fylkeskommunene.

Fylkeskommunedirektøren arbeider fortsatt med å tilpasse tilbudsstrukturen til vedtatte effektiviseringskrav. Det vurderes derfor å være begrenset rom for å etablere nye og kostnadskrevende utdanningstilbud.

Samlet vurdering

Dahlske videregående skole har gode forutsetninger for å etablere Vg3 Maritim elektriker, med relevant fagmiljø, mulighet for samarbeid med Fagskolen i Agder og økende interesse blant søkerne. Maritim næring forventes samtidig å ha et betydelig behov for kompetansen framover. Før en

eventuell etablering må det imidlertid avklares forhold knyttet til praksisarenaer, spesialisert utstyr og nødvendig kompetanseutvikling. Tidligste realistiske oppstart vurderes å være skoleåret 2028/2029.

Den største utfordringen er de økonomiske konsekvensene. Etablering og drift er beregnet til om lag 5,3 millioner kroner ved oppstart, med betydelige kostnader også i påfølgende år. På bakgrunn av fylkeskommunens innsparingskrav og behovet for å prioritere mellom nye tiltak, eksisterende tilbud og lovpålagte oppgaver, anbefaler administrasjonen at tilbudet ikke etableres.

Region Øst østre del

Den østre delen av Øst-Agder har en variert tilbudsstruktur med utdanningsprogram innen de fleste fagområder. Regionen består av Arendal videregående skole, Sam Eyde videregående skole og Østre Agder videregående skole. Elevtallet forventes å gå noe ned de neste fire årene, mens prognosene viser en betydelig sterkere nedgang fram mot 2040. Dette understreker behovet for å tilpasse tilbudsstrukturen over tid.

Høringsinnspill og tilbakemeldinger fra næringslivet peker på at kapasiteten innen elektrofag i regionen i dag er høyere enn behovet. Bedriftene rapporterer utfordringer med å tilby tilstrekkelig antall læreplasser, og andelen elever som oppnår læreplass vurderes som for lav. På denne bakgrunn foreslås det å redusere dimensjoneringen av elektrofag ved Sam Eyde videregående skole med én VG1-klasse. Utdanningsprogrammet vil fortsatt være søkbart ved skolen, men med redusert kapasitet.

For øvrig vurderes dagens tilbudsstruktur og dimensjonering som godt tilpasset behovene i regionen de neste fire årene.

Følgende mindre endringer i tilbud og dimensjonering foreslås:

- Vg1 elektrofag nedjusteres i dimensjoneringen med en klasse på Sam Eyde Vgs.

Følgende høringsinnspill vi ikke endres i dimensjonering:

- Vg1 helse- og oppvekstfag ved Østre Agder Vgs. endres ikke, med mindre søkertallene viser at det er behov for tre klasser. Dette kan i så fall justeres i vårsaken.